

บทที่ 6 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาบทบาทของผู้นำชมรมผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ ตำบลบ้านไทย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรราชธานี เป็นการวิจัยที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกภาคส่วน ทีมวิจัยได้จัดกิจกรรมดำเนินการวิจัยดังนี้

1. สรุปผล และผลที่ได้รับ
2. เป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมาย
3. วิธีการวัดผล ประเมินผล
4. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลและผลที่ได้รับ

ผลที่ได้รับจากการศึกษาบทบาทของผู้นำชมรมผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ ตำบลบ้านไทย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรราชธานี แยกเป็น 2 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ทราบบริบทผู้สูงอายุพื้นที่ ต.บ้านไทย อ.ลำทะเมนชัย จ.อุดรราชธานี

ตารางที่ 6.1 แสดงจำนวนประชากรผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ

หมู่ ที่	หมู่บ้าน	ประชากรผู้สูงอายุ		
		ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านไทย	23	29	52
2	บ้านไทย	23	35	58
3	บ้านโพนทราย	61	81	142
4	บ้านโพนทราย	62	86	148
5	บ้านชาติ	29	34	63
6	บ้านโพนทอง	39	47	86
7	บ้านโพนทอง	58	60	118
8	บ้านทุ่งใหญ่	46	73	119
9	บ้านทุ่งใหญ่	64	93	157
10	บ้านโนนคู้	31	32	63
11	บ้านโพนทอง	39	48	87
12	บ้านโพนทอง	46	49	95
	รวม	521	667	1188

(ที่มา : ฝ่ายทะเบียนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพนทอง,2560)

จากข้อมูลประชากรผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ พบว่า ประชากรตำบลบ้านไทย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยชรา โดยมี ช่วงอายุระหว่าง (60-69 ปี) มีจำนวนมากที่สุด โดยมีจำนวนผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น 1,188 คนเป็นเพศชายจำนวน 521 คน และเพศหญิงจำนวน 667 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาเป็นอันดับหนึ่งรองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป และมีกลุ่มอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ คือกลุ่มอาชีพนำมันเหลือง กลุ่มอาชีพสานตะกร้า และกลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่ผู้สูงอายุได้เข้าร่วม ได้แก่ กลุ่มอาชีพหมอนชนิด กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มเมล็ดข้าว กลุ่มแปรรูปอาหาร กลุ่มเลี้ยงไหม กลุ่มโรงสี กลุ่มเลี้ยงโค เป็นต้น (ที่มา : นายเกรียงไกร จันทป รองปลัด อบต.บ้านไทย สัมภาษณ์, 2559)

สภาพการณ์ทั่วไปของผู้สูงอายุตำบลบ้านไทย ด้านความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ (ADL) พบว่า มีจำนวนผู้สูงอายุ (ADL) จำนวน 530 คน ผลการประเมินความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ (ADL) มีจำนวนผู้สูงอายุติดสังคม จำนวน 507 คน คิดเป็นร้อยละ 95.66 ผู้สูงอายุติดบ้าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.51 มีจำนวนผู้สูงอายุติดเตียง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 และมีผู้สูงอายุที่กลุ่มติดบ้านติดเตียงที่ได้รับการดูแล ปี 2560 ตำบลบ้านไทย จำนวน 17 คน (ที่มา : ฝ่ายทะเบียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไทย, 2560) นอกจากนี้การดูแลและขยายด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพหนอง ในเขตตำบลบ้านไทย พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มตามความต้องการการบริการด้านสาธารณสุข แยกประเภทได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เคลื่อนไหวได้บ้างและอาจมีปัญหาการกินหรือการขับถ่ายแต่ไม่มีภาวะสับสนทาง

สมอง จำนวน 24 คน

กลุ่มที่ 2 เหมือนกลุ่มที่ 1 แต่มีภาวะสับสนทางสมอง จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 3 เคลื่อนไหวเองไม่ได้ และอาจมีปัญหาการกิน หรือขับถ่าย จำนวน 6 คน

กลุ่มที่ 4 เหมือนกลุ่มที่ 3 และมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง หรืออยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิต

จำนวน 4 คน

วิถีชีวิตผู้สูงอายุตำบลบ้านไทย

ผู้สูงอายุตำบลบ้านไทยส่วนใหญ่ จะประกอบกิจกรรมทางศาสนาและมีความสามัคคีกันจัดตั้งกลุ่มต่างๆขึ้นมาเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนไม่ให้เลือนหายไป และได้มีการรวมกลุ่มของเยาวชนที่เข้ามาศึกษาและสืบทอดวัฒนธรรม เพื่อให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุโดยมีผู้สูงอายุในชุมชนเป็นผู้สอนและให้ความรู้ในด้านวัฒนธรรมต่างๆให้แก่เด็ก ผู้สูงอายุในตำบลบ้านไทยจะนิยมมาทำบุญตักบาตรทุกวัน ในช่วงเช้า ในการตักบาตรจะมีข้าวอาหาร น้ำ และขนม พอใส่บาตรเสร็จชาวบ้านก็จะฟังธรรมและรับประทานอาหารในปันโตร์ร่วมกับคนในชุมชน ในการเดินทางของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ในตำบลบ้านไทยจะนิยมขับจักรยานสามล้อ เพราะขับง่ายและสะดวกในการใส่ของไม่ลำบากและลดการเกิดอุบัติเหตุเพราะจักรยานสามล้อสามารถควบคุมการทรงตัวได้ดี จะมีเพียงผู้สูงอายุบางส่วนที่ขับรถจักรยานยนต์เพราะว่ารวดเร็วและสะดวกสบายในการเดินทางไปหาธุระที่ต่างหมู่บ้าน

วิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของตำบลบ้านไทยส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้ชุมชนมีการใช้จ่ายในชุมชนมากกว่าการออกไปใช้จ่ายนอกชุมชนทำให้มีเงินหมุนเวียนภายในชุมชนและยังสามารถเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในทุกๆวันตอนเย็นผู้สูงอายุในหมู่บ้านจะนำสินค้าที่หาได้ตามครัวเรือนมาขายในตลาดนัดของชุมชน สินค้าส่วนใหญ่ จะเป็นผัก ปลา และอาหารพื้นบ้าน คนส่วนใหญ่ที่มาจับจ่ายใช้สอยก็คือ คนในชุมชน เพราะได้สินค้าที่ปลอดภัยและมีราคาที่ถูกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้

วิถีด้านวัฒนธรรมประเพณี

กลุ่มใบตอง

เมื่อก่อนคนเฒ่าคนแก่ในสมัยโบราณเวลาทาบาศรีจะไม่หันกลีบจะทาแบบเรียงงายพอมีการได้เรียนรู้จากท่านอาจารย์ที่มาให้ความรู้ในการทำบายศรีก็มีพัฒนาการทำกลีบใบตองมากยิ่งขึ้นและทำได้สวยงามขึ้นจากเดิม ในการสอนการทำบายศรีนี้จะรวมกลุ่มสอนอยู่ที่ ศูนย์พัฒนาสตรีบ้านโพหนอง ม.11 ในช่วงยุคสมัยนั้น ก็ได้มีการส่งหมู่บ้านเข้าร่วมประกวดหมู่บ้านดีเด่นได้รางวัลแทนทองคำ หลังจากนั้นประมาณปี พ.ศ. 2536 ก็ได้มีการสืบทอดในรุ่นต่อมา (ที่มา:สัมภาษณ์นางสุจิตร์ ประสวนศรี ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2560)

กลุ่มแหงหยวกกล้วย

บ้านโพทราย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรราชธานี มีกลุ่มที่ทำการแหงหยวกกล้วยทำปราสาทผึ้ง ที่สืบทอดมาแต่โบราณ และยังสามารถในการเล่นพื้นบ้าน ด้านการเป่าแคน ดัดพิณ ร้องหมอลำ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้สูงอายุเกือบทั้งหมด ปัจจุบันการแหงหยวกนี้สามารถทำรายได้เสริมให้กับสมาชิกในกลุ่มได้ และมีการสืบทอดให้เยาวชนรุ่นใหม่เข้ามาเรียนรู้

2. ทราบบทบาทของผู้นำชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบ้านไทย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรราชธานี

เป็นสิ่งที่ทราบกันดีว่าบทบาทผู้นำและภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการนำและขับเคลื่อนสมาชิกในกลุ่ม นักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับตัวผู้นำกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นทางการ คือพ่อวิมล นาสารี ที่มีตำแหน่งเป็นประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านไทย และตำแหน่งประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตำบลบ้านไทย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรราชธานี โดยในตำแหน่งประธานชมรมผู้สูงอายุประจำตำบลนั้น ไม่ได้มีระเบียบรองรับตามกฎหมาย จึงเป็นตำแหน่งที่ตั้งขึ้นมาลอยๆ โดยมีคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ อบต.บ้านไทย เป็นผู้เสนอชื่อ พ่อวิมล นาสารี เป็นประธานและประธานชมรมผู้สูงอายุประจำหมู่บ้านเป็นกรรมการ เพื่อประสงค์ให้พ่อวิมล นาสารี เป็นผู้ประสานงานกับประธานชมรมผู้สูงอายุประจำหมู่บ้าน ทั้ง 12 หมู่บ้าน เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2559 ส่วนตำแหน่งประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตำบลบ้านไทยนี้มีระเบียบรองรับตามกฎหมายการจัดตั้งถูกต้องโดยอิงตามประกาศหลักเกณฑ์การจัดตั้งของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตนี้จะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากที่ผ่านมาชมรมผู้สูงอายุประจำหมู่บ้าน ไม่ได้แสดงบทบาทในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุในชุมชนมากนัก จะมีกิจกรรมหลักๆแค่กิจกรรมฌาปนกิจศพ และกิจกรรมดูแลสุขภาพที่ร่วมกับทาง รพ.สต.บ้างเล็กน้อย โดยใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ อบต.บ้านไทย

แต่สถานการณ์ผู้สูงอายุเปลี่ยนไป ผู้สูงอายุจำเป็นต้องได้รับการดูแล ส่งเสริม และให้โอกาสในสังคมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ อันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างแท้จริงของผู้สูงอายุ ผู้นำที่จะมาทำหน้าที่นี้ จึงควรมีมุมมองวิสัยทัศน์ที่ดี และมีคุณลักษณะที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงได้ทำการประเมินคุณลักษณะผู้นำว่ามีอยู่ในตัวพ่อวิมลนาสารี มากน้อยเพียงใด โดยใช้ข้อคำถาม จำนวน 37 ข้อ สอบถามระดับความคิดเห็นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยการเจาะจงเลือกกลุ่มเป้า โดย มี โดยมีนายเกรียงไกร จันทป รองปลัด อบต.บ้านไทย เป็นผู้เลือกกลุ่มบุคคลเป้าหมายที่จะมาตอบแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมกับหน่วยงานจาก คณะบริหาร อบต.บ้านไทย , สมาชิกสภาตำบลบ้านไทย , กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน , อสม. , ผอ.รพ.สต. , ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน , ผู้นำกลุ่มอาชีพที่มีผู้สูงอายุร่วมอยู่ , อป.พร. , ประธานชมรมผู้สูงอายุประจำหมู่บ้าน , ประชาคมหมู่บ้าน ได้ผลการประเมินออกมาดังนี้

ลำดับที่	ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย
1.	สติปัญญาสูง	4.24
2.	เห็นแก่ส่วนรวม	4.16
3.	ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกันเอง	4.22
4.	มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ตนปฏิบัติ	4.21
5.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.15
6.	เป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในชุมชน	4.20
7.	เป็นคนดีมีศีลธรรม	4.16
8.	มีความอดทน อุตสาหะ เพียรพยายาม	4.10
9.	มีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่	4.28
10.	สามารถทำให้ผู้อื่นยอมทำตามด้วยความสมัครใจ	4.07
11.	บริหารและจัดการเป็น(มีหลักการและวิธีการ)	4.05
12.	กล้าตัดสินใจอย่างมีวิจารณ์ญาณ	4.06
13.	ประสบความสำเร็จมาเป็นที่ยอมรับ	4.16
14.	ปกครองแบบประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.14
15.	ให้โอกาสผู้อื่นแสดงความสามารถตามโอกาส	4.15
16.	อ่อนน้อม ถ่อมตน	4.15
17.	สามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้	4.16
18.	ให้ความสำคัญต่อองค์กรมากกว่าตนเอง	4.10
19.	เสียสละ	4.05
20.	มีประวัติ(ส่วนตัว,ครอบครัว)ดี	4.21

21.	สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง	4.05
22.	ลักษณะทางกายภาพ(รูปร่าง/หุ่น)เหมาะสม	4.10
23.	เสียงดังฟังชัด	4.12
24.	ควบคุมอารมณ์ได้ดี(เก็บอาการ)	4.21
25.	ปากกับใจตรงกัน	4.09
26.	เปิดเผย	4.07
27.	มีความจริงใจ	4.11
28.	เสมอต้นเสมอปลาย	4.08
29.	มีอารมณ์ขัน	4.09
30.	มีความเป็นตัวของตัวเองอย่างเป็นธรรมชาติ	4.18
31.	มีบารมีในชุมชน	4.13
32.	มีฐานะและเศรษฐกิจทางครอบครัวดี	4.16
33.	กล้าเปลี่ยนแปลงและทดลองในสิ่งใหม่ๆ	4.06
34.	กระตือรือร้น และตื่นตัวอยู่เสมอ	4.00
35.	รอบรู้และทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	4.09
36.	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.22
37.	มองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์	4.18

จากการประเมินคุณลักษณะทั้ง 37 ด้าน ของผู้นำชมรมผู้สูงอายุประจำตำบลบ้านไทย โดยการเจาะจงเลือกนายวิมล นาสารี ซึ่งมีตำแหน่ง ประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ต.บ้านไทย อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี โดยผลการประเมินแต่ละด้าน มีค่าเฉลี่ยออกมาในระดับมาก คือ 4.00 ขึ้นทั้งหมด สะท้อนให้เห็นคุณลักษณะของภาวะผู้นำ ที่มีในตัวของ นายวิมล นาสารี อย่างมาก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเป็นผู้นำผู้สูงอายุที่จะขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการที่จะส่งผลต่อผู้สูงอายุในชุมชน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อต้องการค้นหาปัจจัยที่ทำให้พ่อวิมล นาสารี มีคุณลักษณะที่โดดเด่น จนได้ถูกรับเลือกให้ดำรงตำแหน่งสำคัญๆในชุมชนอยู่หลายตำแหน่ง โดยพบว่า

พ่อวิมล นาสารี อดีตข้าราชการครู โรงเรียนโพนทอง หมู่ 7 เกิดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2487 ปัจจุบันอายุ 73 ปี กำเนิดและเติบโตที่โพนทอง หมู่ 7 ต.บ้านไทย อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี เป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งที่สำคัญๆ ต่อการขับเคลื่อนชุมชนทั้งในช่วงก่อนเกษียณและหลังเกษียณอายุราชการ ซึ่งหนึ่งในตำแหน่งที่สำคัญที่เคยรับมอบหมายก็คือ ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทย อำเภอเขื่องใน จ.อุบลราชธานี ดำรงตำแหน่งปีอยู่ในช่วง พ.ศ. 2549 – 2553 เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทยคนที่สองต่อจาก นายฉลวย ทวีศรี

พ่อวิมล นาสารี มีพี่น้อง 7 คน เป็นชาย 4 คน หญิง 3 คน พ่อวิมล นาสารี เป็นพี่คนโต จบป.4 อยู่บ้านโพนทอง และได้ไปต่อ ม. 1 – ม.6 ที่โรงเรียนศรีทองวิทยา ซึ่งอยู่ในตัวเมืองอุบล ไปเรียนในเมืองไม่มี

ญาติพี่น้องให้พักพิง ก็เลยไปอยู่วัดเป็นเด็ก อยู่วัดกลางเพราะว่าญาติพี่น้องไม่มี วัดอยู่ห่างจากโรงเรียน ประมาณ 1 กม. ทางเป็นหิน รongเท้าก็ไม่มีเดินเท้าเปล่า บางวันเดินเหยียบหิน เท้าแตก บางวันก็ไม่ได้กินข้าวเที่ยงเพราะพระฉันไม่ฉัน และเด็กวัดก็เยอะ 40-50 คน โรงเรียนเล็กบ้ายกลับมาก็หมดแล้ว อาหารเหมือนข้าวต้มให้หมู เทอาหารรวมกัน เก็บผักบุงมาต้ม มีน้ำปลาขวดหนึ่งแล้วนั่งรวมกันกิน 10 กว่าคน แต่พอวิมลมองว่าก็อร่อยดีและได้ฝึกความอดทน เด็กวัดหลายๆคนก็เติบโตไปได้เป็นเจ้าของเป็นนายก็เยอะ เป็นนายอำเภอ เป็นรองแม่ทัพภาค พอวิมล มองว่าการเป็นเด็กวัดนี้มีข้อดีเยอะเวลากินน้ำก็พระเทศน์ให้ฟัง อบรมสั่งสอน บ้างท่านให้ไปท่องภาษาอังกฤษ ท่องไม่ได้ท่านก็ตี ซึ่งทำให้เรามีวินัยมากขึ้น พอวิมลเรียนจนเรียนจบ ม.6 ปี 2502 ก็ไปเรียนเตรียมสิทธิธรรมศาสตร์ศิลป์ในตัวเมืองอุบลจบชั้นประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นต้น หรือ ปกศ. ต้น จึงไปสอบบรรจุที่บ้านชุมชนกลาง สัมปออย อำเภอเขื่องใน เป็นโรงเรียนประถม โรงเรียนเก่ามาก สอนอยู่นั้น 2-3 ปี 2-3 เดือนถึงได้กลับบ้านที่ เพราะมาลำบากแล้ว พอวิมล นาสารี ก็ย้ายมาบ้านโพนทอง เพราะสอบ ส.พ.ม ได้ครูพิเศษมัธยมสอนอยู่ชุมชนกลางแจ่ง สัมปออย แล้วก็ย้ายไปบ้านค้อทองแล้วกลับมาบ้านโพนทองอีก พอวิมล ได้ทำการสอนทุกวิชา แต่ที่สอนมากก็จะเป็น คณิตศาสตร์กับภาษาอังกฤษ เด็กนักเรียนจะให้ความเคารพ พอวิมล มาก เพราะเป็นครูฝ่ายปกครอง เด็กๆนักเรียนก็จะกลัวเพราะพอวิมล มีวิธีการลงโทษ เช่นเมื่อใครทำผิด พอวิมล นาสารี ก็จะลงโทษให้ท่องสูตรคูณแม่ 15 ถ้าท่องไม่ได้ก็จะลงโทษให้เดินเซิ้งให้เพื่อนๆดู เด็กมันก็อาย มันก็พยายามท่องสูตรคูณให้ได้ พอวิมลจะไม่ใช้การตี การตำ และจะไม่พูดหยาบกับเด็กนักเรียน พอวิมล นาสารี ก็สอนอยู่ที่นั่นจนเกษียณ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2547 พอวิมล นาสารี เป็นมีอุปนิสัยเป็นคนชอบเล่น ชอบสนุก จึงมีเพื่อนเยอะ ทั้งหมู่บ้านเดียวกันและต่างหมู่บ้านกัน ตัวเป็นคนบ้านโพนทอง แต่ก็มีมีเพื่อนอยู่บ้านโพนทรายเยอะ ชอบเล่นอิเล็กทรอนิกส์ และเป็นนักเชียร์ร่าวงด้วย

พอวิมล นาสารี แต่งงานตอน อายุ 27-28 ภรรยาเป็นคนจังหวัดศรีสะเกษ อายุ่น้อยกว่าพอวิมล 6 ปี เป็นครูเหมือนกัน มีลูกสาว 3 คน คนแรกไม่แต่งงานอายุ 42 ปี จบปริญญาเอกแล้ว เป็นรอง ผอ.อยู่ที่โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนา อุบลราชธานี คนที่สองแต่งงานมีลูกได้ห้าเดือน เป็นครูสอนอยู่ที่ศูนย์เด็กเล็กบ้านทุ่งใหญ่ ต.บ้านไทย อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี คนที่สามแต่งงานนานแล้วไม่ได้ทำงานอะไรให้เป็นคนดูแลพ่อแม่ ปัจจุบันพอวิมล นาสารี ได้พักอาศัยอยู่กับภรรยาและลูกสาวที่ตัวอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งลูกสาวคนที่สอง เป็นครูสอนอยู่ที่ศูนย์เด็กบ้านทุ่งใหญ่ ต.บ้านไทย ทำให้ พอวิมล นาสารี ยังเดินทางมาที่ตำบลบ้านไทยอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพราะยังต้องเป็นที่ปรึกษาให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทย และกลุ่มเครือข่ายต่างๆในชุมชน และรับส่งลูกสาวไป-กลับด้วย

จากประวัติภูมิหลังของ พอวิมล นาสารี ซึ่งลูกชายคนโตในบรรดาพี่น้อง 7 คน เป็นคนในพื้นที่บ้านโพนทอง ทำให้มีเครือข่ายญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงและคนรู้จักอยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเคยรับราชการครูโรงเรียนโพนทอง ซึ่งเป็นอาชีพที่มีหน้ามีตาในชุมชน ทำให้มีลูกศิษย์ลูกหาที่นับถืออยู่เป็นจำนวนมาก

จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาบริบทกลุ่มของผู้สูงอายุต่างๆในพื้นที่ ทั้งกลุ่มอาชีพและกลุ่มการละเล่น ก็พบว่าผู้สูงอายุในชุมชนตำบลบ้านไทย เป็นผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถ อยู่หลากหลายด้านแต่ขาดการรวมตัวในพื้นที่ที่เป็นทางการ และขาดการส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นทางการจากการสัมภาษณ์และสอบถามจากนักวิจัยในพื้นที่ พบว่าในพื้นที่ตำบลบ้านไทย มีชมรมผู้สูงอายุอยู่ทุกหมู่บ้าน จำนวน 12 ชมรม แต่ชมรม

ผู้สูงอายุประจำหมู่บ้านนั้น ไม่ได้มีการขับเคลื่อนกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุเลย เลยอีกทั้งจากการลงพื้นที่พบว่าพื้นที่ตำบลบ้านไทยยังขาดศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ที่ควรได้รับการดูแลสุขภาพ การพัฒนาอาชีพและทักษะของผู้สูงอายุที่จำเป็น สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในพื้นที่ ว่าผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลบ้านไทย มีความต้องการให้มีสถานที่ที่จะได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนและทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมสุขภาพทั้งกาย อารมณ์และส่งเสริมเศรษฐกิจทางรายได้ให้แก่เขา โดยพบว่าขณะนี้ตำบลบ้านไทยยังไม่มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นผู้สนับสนุน และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ของตนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์กับผู้บริหารของ อปท. ในพื้นที่ ก็พบว่ามีเจตนาอยากจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีเช่นกันโดยจะให้อยู่ในรูปแบบศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งได้จัดเตรียมสถานที่ไว้แล้ว เหลือแค่ไปซ่อมแซมปรับปรุงตัวอาคารเก่าให้สามารถใช้งานได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ยังติดขัดในเรื่องการบริหารและการจัดตั้งภายใน ทำให้โรงเรียนผู้สูงอายุยังไม่สามารถจัดตั้งได้ จึงเป็นสิ่งที่ทำทนายในการที่จะศึกษาถึงบทบาทของผู้นำที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้สูงอายุทั้งในรูปแบบของชมรมผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ หรือรูปแบบของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่นำโดย นายวิมล นาสารี

เป้าหมาย / กลุ่มเป้าหมาย

การศึกษารอบทบาทของผู้นำชมรมผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ ตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี มีเป้าหมายดังนี้

1.เป้าหมาย

1.1 เพื่อศึกษาบริบทผู้สูงอายุพื้นที่ ตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

1.2 เพื่อศึกษารอบทบาทของผู้นำชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัด

อุบลราชธานี

2. กลุ่มเป้าหมาย

2.1 โดยเจาะจงเลือก นายวิมล นาสารี ประธานชมรมผู้สูงอายุประจำตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 กลุ่มผู้สูงอายุในตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงในจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

2.3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเพื่อเก็บข้อมูล

วิธีการวัดผล ประเมินผล

การศึกษาบทบาทของผู้นำชมรมผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ ตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี ใช้การวัดและประเมินผลดังนี้

1. วิธีการวัด

1.1 ใช้แบบสัมภาษณ์

1.2 ใช้แบบสอบถาม

1.3 ใช้แบบสังเกต

2. ประเมินผล

2.1 การประเมินผลการศึกษาบทบาทของผู้นำชมรมผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ ตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี นั้น ได้อาศัยข้อมูลโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากโปรแกรมการพัฒนาระบบข้อมูลตำบล (TCNAP) ของตำบลสร้างถ่อ อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี และจากการลงพื้นที่สำรวจบริบทผู้สูงอายุในชุมชน การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และนักวิจัยในพื้นที่ ทำให้ทราบบริบทพื้นที่บริบทของผู้สูงอายุ ตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 การประเมินคุณลักษณะผู้นำและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นผู้นำของพ่อวิมล นาสารี โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยนักวิจัย ซึ่งใช้ข้อมูลประกอบรวมด้วยจากแบบสอบถามถึงคุณลักษณะผู้นำ และการถอดเทปจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากพ่อวิมล นาสารี

ข้อเสนอแนะ

บทบาทในระดับพื้นที่ พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฝ่ายที่เกี่ยวข้องในประเด็นวิจัยยังมีบทบาท ไม่เด่นชัดในเรื่ององค์ความรู้และประสบการณ์การจัดการข้อมูลโดยยังไม่สามารถจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และยังไม่ได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อการใช้ประโยชน์กับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง สำหรับหน่วยงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล การขับเคลื่อนเชิงนโยบายยังมีความล่าช้าในด้านการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มผู้สูงอายุ แต่มีเจ้าหน้าที่สร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับเครือข่าย อสม.ในพื้นที่ และนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นระยะต่อเนื่อง

บทบาทในระดับหน่วยวิจัย พบว่า การบริหารจัดการหน่วยวิจัยยังขาดการทำงานเชื่อมประสานอย่างต่อเนื่อง ในระยะแรก การเตรียมความพร้อมนักวิจัย และการกำหนดกรอบและเงื่อนไขการทำงาน รวมทั้งกรอบการเขียนรายงานวิจัยยังไม่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตการทำงาน รวมทั้งการสร้างความสำเร็จในการเบิกจ่ายและหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย มีเพียงคู่มือ ซึ่งในบางกรณีนักวิจัยยังไม่สามารถทำความเข้าใจได้เอง และงบประมาณหนุนเสริมกระบวนการวิจัยยังไม่ได้จัดสรรตามพื้นที่และ

สถานการณ์จริง นอกจากนี้ การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยควรหนุนเสริมเป็นระยะและเสริมระบบที่เลี้ยง ควบคู่กัน สร้างแผนการทำงานร่วมกันในการติดตามประเมินผลในพื้นที่วิจัยเพื่อหนุนเสริมเทคนิค เชิงกระบวนการ เป็นต้น

นักวิจัยเชิงพื้นที่ พบว่า นักวิจัยเชิงพื้นที่ในระดับท้องถิ่น ยังมีความไม่คล่องตัวในด้านการประสานงาน และอำนาจการตัดสินใจ และมีทักษะด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือวิจัย และกระบวนการด้านการวิจัย เชิงพื้นที่น้อย ต้องอาศัยระบบที่เลี้ยง และการสนับสนุนเชิงนโยบายหนุนเสริม การสร้างความร่วมมือระหว่าง เครือข่ายทำงาน อสม. เครือข่ายผู้นำ เครือข่ายผู้สูงอายุ และเครือข่ายหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

ที่ปรึกษาวิชาการวิจัยเชิงพื้นที่ พบว่า ระบบหรือกลไกด้านที่ปรึกษาวิชาการวิจัยเชิงพื้นที่ ยังติดตาม หนุนเสริมได้ไม่ชัดเจน เป็นระบบและต่อเนื่อง สืบเนื่องจากกระบวนการหนุนเสริมและพัฒนาของหน่วยจัดการ วิจัย แต่ชุดแผนงานชุดโครงการมีการติดต่อประสานงานเพื่อสร้างความเข้าใจโดยเชิญที่ปรึกษาวิชาการวิจัยเข้า มาให้ความรู้และเติมเต็มเป็นระยะ

คณะนักวิจัยได้ทำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยทางอ้อมใน การส่งเสริม สนับสนุน และดูแล ผู้สูงอายุในตำบลบ้านไทย อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 22 คน ใน 7 ประเด็น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในท้องถิ่นนำไปใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนผู้นำกลุ่ม ต่างๆในชุมชน และส่งเสริมบทบาทผู้นำกลุ่มที่เป็นผู้สูงอายุด้วย โดยใช้การเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เลือกซึ่งมี นายเกรียงไกร จันทป รองปลัด อบต.บ้านไทย เป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะ สามารถเรียบเรียงประเด็น คำตอบออกมาได้ดังนี้

1. ท่านคิดว่าผู้นำกลุ่ม มีความสำคัญอย่างไรกับกลุ่ม

ต้องมีความสามารถพร้อมที่จะทำงาน ใจรัก เสียสละ , ผู้นำกลุ่มเป็นผู้มี ความสามารถพากลุ่มหรือสมาชิกในกลุ่มทำงาน , มีความสำคัญมากสามารถพากลุ่มเดินทางไปได้และมีความรู้ ในด้านต่างๆ , ต้องเป็นคนที่มีความรู้ , ผู้นำควรเป็นแบบอย่างที่เข้มแข็งเสียสละ , มีความสำคัญมาก , มีความ เป็นผู้นำสูง , มีความรับผิดชอบ , มีความสำคัญเพราะท่านได้รับการแต่งตั้ง มีความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม มี ความรู้ เป็นที่ปรึกษา , คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลสังคม , ผู้นำกลุ่มควรเป็นผู้เสียสละ อุทิศตน เวลา ให้ตามสมควร , มีความสำคัญคือ เป็นผู้ที่ความคิดสร้างสรรค์ในการนำกลุ่มไปสู่จุดหมายปลายทางได้ , ผู้นำ กลุ่มเป็นผู้ชี้แนะให้สมาชิกในกลุ่มทำความเข้าใจกัน , ผลักดันในการตัดสินใจและเป็นแกนนำในการดำเนิน กิจกรรม , จะได้มีผู้เดินก่อน เหมือนพ่อให้ความรู้แก่ลูกๆได้ ใจเย็น ฟังความเห็นของลูกกลุ่ม , เป็นผู้นำที่ นำเชื่อถือ เข้ากับผู้สูงอายุได้ดี , ช่วยรวมกลุ่มเป็นหนึ่งเดียว , ผู้นำมีความคิด ช่วยแนะนำส่งเสริมด้านผู้สูงอายุ ให้ทัดเทียมตำบลอื่นๆ

2. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมให้คนเป็นผู้นำ

ให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอยู่ในสังคมที่ดี , พร้อมทั้งจะทำงาน ใจรัก เสียสละ , มีความรู้เป็นที่ยอมรับของบุคคลส่วนมาก , เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบ , มีความสามารถในชุมชน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารีมีวิสัยทัศน์กว้างไกล , มีปัจจัยหลายอย่างเช่น เป็นผู้สนับสนุนให้คำแนะนำ , มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ , มีความรู้ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ให้ความสำคัญสำหรับกลุ่มเป็นหลัก , ให้โอกาสผู้สูงอายุได้ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม , เป็นผู้มีความรู้ เป็นกันเอง คบง่าย เข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของสังคม , มีความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความสามัคคี , รับผิดชอบได้ทุกสถานการณ์ เป็นคนเรียนรู้สูงงาน พัฒนาตนเอง อยู่เสมอ , กล้าคิด กล้าทำ ลงมือปฏิบัติเป็นแบบอย่าง , ความเสียสละ ความรู้ ความรับผิดชอบ , ความมั่นใจ ในตัวเอง , มีจิตอาสา , ใจเย็น , บุคลิกภาพดี พุดจาสุภาพ มีสุขภาพแข็งแรง , กล้าแสดงออก , ทำความดี เสียสละให้ความร่วมมือต่อสังคม , มีส่วนร่วมในด้านสังคม

3. ท่านคิดว่าผู้นำควรมีลักษณะ/บุคลิกภาพอย่างไร

เป็นแบบอย่างที่ดี พุดดี ปฏิบัติได้ดี วิสัยทัศน์กว้างไกล , คิดก่อนพูด สุภาพอ่อนโยน สุขุม บุคลิกภาพดี , การแต่งกาย ปฏิบัติตัวพุดจาดีมีเหตุผล , จิตอาสา เสียสละ เข้มแข็ง , มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงที่จะทำพาลูกกลุ่มได้ทำอาชีพได้เป็นไปตามโครงการ , เด็ดขาด , ผู้นำต้องมีความรู้ ความสามารถและเป็นผู้เสียสละต่อกลุ่ม พุดเพราะ ให้ความกระจ่างโปร่งใส คิดดีทำดี เพื่อกลุ่มจะได้ไว้วางใจตามความเหมาะสม , เปิดโอกาสให้แก่ผู้สูงอายุได้บำเพ็ญประโยชน์ , ควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส คิดดี ทำดี พุดดี เป็นตัวอย่างที่ดี , ควรวางตัวเป็นคนจริงใจและมีความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา , มีความรับผิดชอบต่อประกอบด้วยคุณธรรม , เข้าได้กับทุกท่าน มีภาวะผู้นำ ยอมรับการตัดสินใจของคนอื่น รับฟังข้อเสนอแนะของคนอื่น , รู้จักคิด มีเหตุผลเป็นกลางไม่ฟังความข้างเดียว รับฟังความคิดเห็นของสมาชิก , ความน่าเชื่อถือ มีความจริงใจ และกล้าแสดงออก , เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล , ผู้นำมีคุณธรรม-จริยธรรม ช่วยเหลือพี่น้อง ในหมู่บ้าน

4. ท่านคิดอย่างไรกับการที่สูงอายุ มาเป็นผู้นำกลุ่ม

มีประสบการณ์หลายอย่าง เกิดมาหลายยุคหลายสมัย รู้เรื่องสมัยเก่าใหม่ , เป็นการดี เป็นผู้สูงอายุเป็นที่เคารพของคนทั่วไป , ในส่วนของผู้สูงอายุก็ควรให้ผู้สูงอายุมาเป็นผู้นำ , ท่านรอบรู้ทุกๆ ด้าน , เป็นการดีที่ผู้สูงอายุเป็นผู้นำกลุ่ม เพราะผู้สูงอายุจะรู้ปัญหาหรือเข้าใจในผู้สูงอายุเป็นอย่างดี มีภาวะการเป็นผู้นำ , ผู้สูงอายุมีความสามารถ มีความรู้ เคยผ่านงานต่างๆมามากพอสมควร , รับผิดชอบต่อผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับชุมชน , เพราะจะได้รับการยอมรับในวุฒิภาวะ แต่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดี , คิดว่าผู้สูงอายุเป็นผู้มีประสบการณ์ , การดำเนินการอาจไม่สามารถ แต่ก็เป็นได้ในตำแหน่งที่ปรึกษา , เพราะมีความรู้ความสามารถประสบการณ์ มีภาวะผู้นำ , ดี เพราะผู้สูงอายุมีวุฒิภาวะ มีความรอบรู้มาก่อน , ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ผ่านชีวิตมามากมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตจึงเหมาะสมแล้วที่ผู้สูงอายุจะเป็นผู้นำกลุ่ม , ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ผ่านโลกมามาก มีวิสัยทัศน์ที่สูงกว่า แม้ว่าบางครั้งอาจเชื่องช้า แต่เชื่อว่าต้องเป็นผู้นำอย่างดีย่อม , เป็นผู้ให้ที่ดี ให้ใจที่จริงใจบริสุทธิ์ ให้กายที่พร้อมจะทำงาน , ดีเพราะได้รับความไว้วางใจได้รับความเคารพ , คิดว่าดีเพราะท่านมีประสบการณ์

5. ท่านคิดว่า ชมรมผู้สูงอายุ มีความสำคัญอย่างไรกับผู้สูงอายุ

สร้างเสริมสุขภาพจิตใจให้อยู่ในสภาพพร้อมอยู่กับสังคมกว้างไกล , ผู้สูงอายุได้พบปะกันและแลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถของแต่ละชุมชน , สำคัญมากเพราะในส่วนของผู้นำยังเข้าไม่ถึงผู้สูงอายุ , ดี เพราะผู้สูงอายุจะได้มีด้านความคิดต่างๆ , มีการพูดคุยพบปะสังสรรค์มีสุขภาพจิตใจดี มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเปลี่ยนอาชีพของแต่ละคนที่มารวมกลุ่มกันได้ , แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในเรื่องต่างๆที่สำคัญผู้สูงอายุจะได้ไม่เหงา ไม่คิดมาก , มีความสำคัญเช่นเพื่อช่วยกันทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันและความสัมพันธ์ และการทำกิจกรรม ทำการส่งเสริมต่างๆ , จะได้บำเพ็ญประโยชน์ต้องสังคม , จะเป็นที่พึ่งได้เมื่อถึงเวลาจำเป็น , คิดว่าผู้สูงอายุจะได้โอกาสได้พบปะกันและนำประสบการณ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อเป็นแรงจูงใจ , สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ , เป็นการรวมตัวของผู้สูงอายุที่จะช่วยเหลือกัน , ช่วยสร้างความมั่นใจในตัวเองและช่วยให้ผู้สูงอายุมีความหวัง มีเพื่อนที่จะพูดคุยกัน , เป็นการเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ , ทำให้ผู้สูงอายุรื่นเริงสนุกสนาน , ให้ท่านมีความสุขทั้งกายและใจ

6. ท่านคิดว่า ชมรมผู้สูงอายุ มีความสำคัญอย่างไรกับชุมชนของท่าน

ช่วยเหลือเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้น , จะได้พบและรู้จักผู้สูงอายุในทุกหมู่บ้านโดยพร้อมเพรียงกัน , มีชมรมผู้สูงอายุในชุมชน ผู้สูงอายุมีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน , จะได้มีสีสันต่างๆของผู้สูงอายุ , มีความสำคัญมากเพราะผู้สูงอายุมีความสามารถหลายอย่างที่จะเอามาแลกเปลี่ยนความคิดการทำอาชีพได้ สามารถนำความรู้ไปค้าขายมีรายได้เสริม , บุคคลตัวอย่าง , เป็นที่พึ่งทางใจสำหรับทุกคนในชุมชน , รู้จักรับผิดชอบในชุมชน , เป็นกำลังใจอันดียิ่ง , คิดว่าผู้สูงอายุจะให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ , ช่วยดูแลผู้สูงอายุในชุมชน , อยากให้มีขึ้นจริงๆ ชุมชนจะได้เข้มแข็ง และผู้สูงอายุจะได้ไม่เป็นโรคซึมเศร้า ว่างเกินไป เช่นมีงานเล็กๆน้อยๆให้คนชราทำมีรายได้บ้าง ตนชรายังจะมีความสุข , ดี ต่อครอบครัว

7. ท่านคิดว่าผู้นำ ควรจะมีลักษณะที่เด็ดขาด/จริงจัง หรือ อະลุ่มอล่วย/ประนีประนอม

ทุกๆลักษณะที่กล่าวมาข้างต้น , อະลุ่มอล่วยประนีประนอมเอื้อเพื่อเพื่อแผ่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น , จริงจัง อະลุ่มอล่วยประนีประนอม , ต้องมีความจริงจัง รับผิดชอบในหน้าที่ที่มอบหมายมา , ผู้เสียสละวาทะ วิสัยทัศน์ , จริงจัง จริงใจ ให้ความอบอุ่นในชุมชนเป็นอย่างมาก , ให้รู้จักรับผิดชอบในชุมชนของตัวเอง , ผู้นำที่ดีควรยึดเมตตาจิตเป็นที่พึ่ง เด็ดขาดมากเกินไปก็ไม่ดี อະลุ่มอล่วยมากเกินไปก็ไม่ดี ควรยึดทางสายกลางๆ , ผู้นำควรมีลักษณะเด็ดขาด จริงจัง จริงใจ ใฝ่เรียนรู้ , ต้องมีทุกบทบาททั้งเข้มแกร่งและอะลุ่มอล่วย , ผู้นำต้องรู้จักคิดสิ่งที่เด็ดขาดจริงจัง และอะลุ่มอล่วยตามเหตุการณ์ , ทุกอย่างที่กำลังกล่าวมาขึ้นอยู่กับสถานการณ์